

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 28P/6/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6422202071
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radovan Beňo
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2022:6422202071.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudcom JUDr. Radovanom Beňom vo veci starostlivosti o maloleté deti 1/ T. Q., nar. XX.XX.XXXX, a 2/ K. Q., nar. XX.XX.XXXX, obidve bytom u matky, obidve zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom ako kolíznym opatrovníkom, deti matky: G. G. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. Č. XXX/XX, XXX XX H., zastúpená JUDr. Karolom Spišákom, advokátom so sídlom Bajkalská 5/C, 831 04 Bratislava, a otca: G. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. G. E. X/X, XXX XX Ž. U. T., v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloleté deti, takto

rozhodol:

I. Otec G. Q., nar. XX.XX.XXXX, je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej T. Q., nar. XX.XX.XXXX, zvýšeným výživným vo výške 280,- Eur mesačne a na výživu maloletej K. Q., U. XX.XX.XXXX, zvýšeným výživným vo výške 230,- Eur mesačne počnúc dňom 18.07.2022, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých detí G. Q., nar. XX.XX.XXXX.

II. Splatné výživné za obdobie od 18.07.2022 do 30.09.2022 spolu vo výške 196,- Eur na maloletú T. Q. a vo výške 196,- Eur na maloletú K. Q. je otec detí p o v i n n ý uhradiť v mesačných splátkach vo výške spolu 50,- Eur na obe deti splatných spolu s bežným výživným, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia až do úplného vyrovnania pod následkom straty výhody splátok pre prípad omeškania čo i len s jednou splátkou.

III. V prevyšujúcej časti súd návrh matky z a m i e t a .

IV. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 5P/10/2021 zo dňa 24.05.2021 v časti týkajúcej sa vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1.1. Dňa 18.07.2022 bol Okresnému súdu Ž. U. T. doručený návrh matky maloletých detí T. Q., nar. XX.XX.XXXX, a K. Q., nar. XX.XX.XXXX, na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca k maloletým, pričom žiadala, aby súd otca zaviazal prispievať na výživu mal. T. sumou 300,- Eur mesačne a na výživu mal. K. sumou 250,- Eur mesačne a okrem toho na každé z detí vo výške 50,- Eur na tvorbu úspor, a to od apríla 2022.

1.2. V návrhu matka uviedla, že rozsudkom Okresného súdu Ž. U. T. sp. zn. XP/XX/XXXX zo dňa 24.05.2021, právoplatným dňa 03.06.2021, bolo rozvedené jej manželstvo s otcom detí, deti boli zverené do jej osobnej starostlivosti a otec bol zaviazaný prispievať na výživu mal. T. sumou 200,- Eur mesačne a na výživu mal. K. sumou 150,- Eur mesačne. Odo dňa rozvodu sa navýšili výdavky na maloleté deti aj s ohľadom na zvyšujúce sa ceny na trhu, pričom deti majú právo podieľať sa na životnej úrovni oboch

rodičov. Matka je od 01.09.2021 zamestnaná v Základnej škole vo H. ako asistentka učiteľa s čistým príjmom priemerne 683,10 Eur mesačne, poberá aj daňový bonus na deti vo výške 51,76 Eur mesačne. V čase rozvodu matka pracovala ako vychovávateľka na Spojenej škole internátnej v L., s deťmi sa presťahovala do nájomného bytu vo H., vybavenie si musela sama zaobstarať. Musela riešiť zmenu zamestnania, nakoľko pracovná doba jej neumožňovala sa riadne starať o deti.

1.3. Matka býva spolu s deťmi v 3-izbovom byte vo H., uhrádza mesačne nájomné vrátane služieb spojených s užívaním bytu vo výške 350,- Eur. Ako svoje mesačné výdavky matka uviedla pohonné hmoty 184,78 Eur; strava 35,- Eur; ošatenie 10,- Eur; lieky, vitamíny 10,- Eur; drogéria 10,- Eur; mobilný telefón 20,- Eur; 1/3 výdavkov na bývanie 116,67 Eur; veci do domácnosti 20,- Eur.

1.4. Ako mesačné výdavky na mal. T. matka uviedla: 1/2 cestovného do školy min. 15,- Eur, ktoré sa od septembra 2022 zvýši na 20,- Eur; školné 110,- Eur; školské obedy 35,- Eur, pričom porcie obedov si maloleté delia, pretože matka nedokáže financovať obedy obom; strava, ošatenie, lieky, vitamíny a drogéria spolu 70,- Eur; voľnočasové aktivity - jazdenie na koni 90,- Eur (180,- Eur za 10 jazd, pričom maloleté sa striedajú); hodiny francúzskeho jazyka 40,- Eur (4x do týždňa po 10,- Eur, pričom je potrebné zvýšiť počet hodín na 2x týždenne, čo bude 80,- mesačne); 1/3 výdavkov na bývanie 116,67 Eur.

1.5. Ako mesačné výdavky na mal. K. matka uviedla: 1/2 cestovného do školy min. 15,- Eur, resp. 20,- Eur od septembra 2022; školné 80,- Eur; školské obedy 35,- Eur; strava, ošatenie, lieky, vitamíny a drogéria spolu 70,- Eur; voľnočasové aktivity - jazdenie na koni 90,- Eur; logopedická intervencia 30,- Eur; 1/3 výdavkov na bývanie 116,67 Eur.

1.6. Okrem uvedených má matka výdavky aj na trávenie voľného času s deťmi, pričom sa snaží zabezpečiť aktivity a výlety v rámci finančných možností, ktoré sú nízke, preto voľný čas trávia na turistike v okolí, na stanovačke na pár dní, kúpalisku či pri jazere, občas chodia do kina či divadla. Matka by chcela obom deťom platiť školské obedy, aby si porcie nemuseli deliť. Taktiež by deti chceli chodiť častejšie na jazdenie na koni, čo im aj v dôsledku negatívneho vplyvu rozvratu manželstva ich rodičov pomáha. Mal. T. by potrebovala zvýšiť počet hodín francúzskeho jazyka na 2-krát týždenne a potrebovala by absolvovať súkromné hodiny slovenčiny alebo matematiky ako prípravu na prijímačky na strednú školu. S mal. K. matka navštevuje čelustného ortopéda a začiatkom budúceho roka jej avizoval potrebu zubného strojčeka. Pre deti by bol prospešný aj pobyt pri mori, čo si však matka nemôže dovoliť. Mal. K. chcela taktiež podstúpiť podpornú liečbu alergie, nakoľko sa jej stav na jar zhoršuje.

1.7. Otec detí je zamestnaný v spoločnosti U. E. E..A..O., okrem toho má príjem z prenájmu 2-izbového bytu vo Q. s garážovým stojiskom, mesačne cca vo výške 220,- Eur. Otec býva u svojej priateľky, teda náklady na bývanie hradia spoločne. Taktiež má príjem z prenájmu 3-izbového bytu v Ž. U. T.. Krátko po rozvode manželstva účastníkov konania otec kúpil do podielového spoluvlastníctva so svojou partnerkou pozemok v k.ú. A.. Otec má dostatok finančných prostriedkov, keď krátko po rozvode manželstva investoval do kúpy nehnuteľnosti, hoci táto kúpa nebola nevyhnutá a výživné na maloleté deti má prednosť pred ostatnými výdavkami otca a deti majú právo podieľať sa na jeho životnej úrovni. Deti budú mať v súvislosti s ich prípravou na budúce povolanie čoraz väčšie potreby, v dôsledku čoho sa výdavky na ne budú naďalej zvyšovať, preto matka žiadala tiež zaviazat' otca prispievať na tvorbu úspor pre deti, na každé sumou 50,- Eur mesačne.

2.1. Otec detí v písomnom vyjadrení uviedol, že matka po odchode zo spoločnej domácnosti bývala v dome, ktorý sama vlastní v obci M., nakoľko odmietla bývať v byte v Ž. U. T., čo jej otec ponúkal. Tiež nemala záujem o vybavenie tohto bytu. Otec nesúhlasí s matkou deklarovanými nákladmi na pohonné hmoty, keďže matka používa automobil Ford Focus evidovaný na meno otca, pričom prepočtom vychádza, že mesačne precestuje 1900 km, čo je neadekvátne, keďže pracuje v mieste svojho bydliska. Vo vzťahu k tomuto automobilu otec uhradil zákonné poistenie a servis v hodnote 1.000,- Eur. Školné v súkromnej škole, ktorú deti navštevujú, je 80,- Eur na prvé dieťa a 40,- Eur na druhé dieťa, rodičia môžu platiť viac podľa svojich možností a uváženia. Jazdenie detí na koni s ním matka nekonzultovala, rovnako ani hodiny francúzštiny mal. T.. Na prípravu na prijímačky na strednú školu slúži 9. ročník ZŠ, do ktorého T. nastupuje. Čo sa týka stravy v škole, matka mu uvádzala, že porcie sú veľké a deti obed nezjedia, preto im objednávala iba jeden obed. Pokiaľ bude mať mal. K. zubný strojček, súhlasí so zdieľaním nákladov na jeho kúpu. Chcel by s deťmi naplánovať dovolenku pri mori alebo iný ozdravný pobyt, avšak matka mu odmietla umožniť trávenie času s deťmi počas prázdnin. Nemá vedomosť o alergiách mal. K., ošetrujúca lekárka nič také nespomínala ani pri prehliadke.

2.2. Byt vo Q. otec nevlastní. Byt H. Ž. U. T. je prenajatý za nájomné 400,- Eur mesačne, z čoho má otec po odpočítaní nákladov a odvodov príjem cca 95,- Eur mesačne. Stanovené výživné na deti platí pravidelne, prispieva aj nad jeho rámec, napr. časť nákladov na prevádzku motorového vozidla, ktoré užíva matka. Na deti vynakladá aj náklady v čase keď sú v jeho starostlivosti, kupuje im dary

pri príležitosti osláv a sviatkov, občasnú nákupnú potrebu. Matka s ním komunikuje len e-mailami, blokuje si jeho telefónne číslo, komunikačné problémy sa snažil riešiť so sociálnou pracovníčkou, čo matka odmietla. Matka detí má vyššie vzdelanie ako on, pričom nevyužíva svoj potenciál, pracuje ako pedagogický asistent, hoci by mohla robiť učiteľku s vyšším príjmom. Otec sa snaží znížiť svoje mesačné náklady, býva s priateľkou v menšom 2-izbovom byte, pričom po rozvoде spláca všetky spoločné úvery s matkou.

2.3. Ako svoje mesačné výdavky otec uviedol ubytovanie 200,- Eur; cestovné do práce a za deťmi 50,- Eur; obedy v práci 30,- Eur; strava, ošatenie, lieky, drogéria spolu 70,- Eur; tri hypotéky spolu 571,16 Eur; voľnočasové aktivity 16,- Eur; telefón 26,40 Eur; poplatok za garáž vo Q. 18,- Eur; strava pre psa matky, o ktorého sa stará 50,- Eur; daňové povinnosti a poistenie 110,25 Eur. Tiež má otec ďalšiu výživovú povinnosť voči mal. H. Q., nar. XX.XX.XXXX.

3. Súd nariadil vo veci pojednávanie na deň 23.08.2022, na ktorom vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, ako aj výsluchom účastníkov.

4. Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. XP/XX/XXXX zo dňa 24.05.2021, právoplatným dňa 03.06.2021, bolo rozvedené manželstvo rodičov, maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matka a otec bol zaviazaný prispievať na výživu mal. T. sumou 200,- Eur mesačne a na výživu mal. K. sumou 150,- Eur mesačne.

5. Matka detí je od 01.09.2021 zamestnaná v Q. Š. H., kde pokiaľ nie je práceneschopná, dosahuje hrubý mesačný príjem 961,- Eur, čo zodpovedá čistému príjmu 745,- Eur. Fakticky za obdobie 9/2021 až 5/2022 dosiahla priemerný mesačný čistý príjem vrátane náhrady PN vo výške 683,- Eur. Okrem toho poberá daňový bonus 51,76 Eur mesačne a rodinné prídavky na deti.

6. Otec detí je zamestnaný v spoločnosti U. E. E..A..O., kde za obdobie 8/2021 až 7/2022 dosiahol priemerný čistý mesačný príjem 1.965,- Eur. Je evidovaný ako vlastník garáže s pozemkom v k.ú. A., pozemku v k.ú. M., pozemku (garážového stojiska) v k.ú. Q. a spoluvlastník pozemkov (podiel 1/1717) v k.ú. Q., pričom podľa predloženého návrhu dohody o vyporiadaní BSM rodičov sú tieto nehnuteľnosti predmetom vyporiadania medzi otcom a matkou. Okrem toho je otec podielovým spoluvlastníkom pozemku (podiel 1/2) v k.ú. A. - V. D.. Č.. XXX - trvalý trávny porast o výmere 4714 m², nadobudnutý predloženou kúpnu zmluvou z 20.08.2021, v ktorej je uvedená kúpna cena 3.000,- Eur. Tiež je vlastníkom bytu v Ž. U. T.. Na pojednávaní uviedol, že kúpil s priateľkou pozemok v k.ú. R., obec F., okres Q., kde by chceli stavať dom.

7. Z predložených dodatkov k zmluvám o úvere a potvrdenia Prima banky Slovensko, a.s. vyplýva, že ku dňu 20.06.2022 sa u úverových zmlúv č. XXXXXX a č. XXXXXX vypúšťa matka detí ako dlžník a výlučným dlžníkom zostáva otec detí. Úver zo zmluvy č. XXXXXX bol splatený 19.10.2021.

8. Zo správy UPSVaR Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom zo dňa 16.08.2022 vyplýva, že matka s deťmi obýva 3-izbový byt, ktorý má v nájme, nájomné s energiami je vo výške 350,- Eur mesačne. Deti navštevujú SZŠ v R. Š., deviaty a štvrtý ročník. V škole sa hradí školné. Do školy deti dochádzajú autom alebo autobusom. Navštevujú logopedickú, alergiológickú, čelustnú ambulanciu a špeciálneho pedagóga, tiež krúžok francúzštiny, matematiky a slovenského jazyka a jazdu na koni, kde sa deti striedajú. Otec detí uviedol, že býva v byte u priateľky, prispieva jej na chod domácnosti sumou 200,- Eur mesačne. Na adrese trvalého bydliska mesačne uhrádza sumu 260,- Eur, tento byt prenajíma, z čoho má celkovo zisk cca 100,- Eur mesačne. Výživné platí pravidelne a včas a prispieva deťom aj ich matke navyše. Staršej dcére platí poplatky na mobilný telefón.

9. Z potvrdenia zriaďovateľa súkromnej ZŠ R. vyplýva, že výška rodičovského príspevku je aktuálne 190,- Eur mesačne (110,- Eur prvé dieťa, 70,- Eur súrodenc, 10,- Eur klub). Podľa Smernice školy o výške a úhrade poplatkov za školné je od 01.09.2021 mesačné školné za prvé dieťa 80,- Eur, za druhé dieťa 40,- Eur, poplatok za školský klub je 20,- Eur na dieťa. Cena obedov je štandardne 70,- Eur mesačne na jedno dieťa.

10. Právna zástupkyňa matky na pojednávaní nad rámec písomných vyjadrení uviedla, že od rozhodovania o rozvoде manželstva došlo k zvýšeniu výdavkov na strane matky, ako aj na strane maloletých detí. Matka sa po rozvoде musela odsťahovať, zabezpečiť si vlastné bývanie, ako aj všetky potreby pre deti. Deťom vznikli výdavky s voľnočasovými a inými aktivitami, ktoré tiež im pomáhajú prekonať následky rozvođu manželstva ich rodičov. Otec má príjmy zo zamestnania na úrovni približne

2.000,- Eur mesačne, okrem toho má ďalší príjem z prenájmu nehnuteľností, vrátane bytu vo Q., pričom deti majú právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Zvýšenia výživného sa matka domáha počnúc aprílom 2022, nakoľko v tom období došlo k zvýšeniu výdavkov na deti, a to k zvýšeniu nájomného, tiež nákladov na cestovanie a v súvislosti s ich aktivitami. Pozemok, ktorý otec s partnerkou kúpili v A., má omnoho vyššiu trhovú hodnotu ako 3.000,- Eur, ktorú otec deklaroval, že za neho vyplatili, pričom pri celkovom posúdení majetkových pomerov otca treba zohľadniť reálnu trhovú hodnotu tohto pozemku. Otec na seba prevzal ďalší záväzok v súvislosti s hypotékou, keď za 8.000,- Eur kúpili pozemok v F.. Tieto výdavky nie sú nevyhnutné a súd by na ne nemal prihliadať. Otec deťom nad rámec výživného neprispieva, odmietol im kúpiť počítač s tým, že na to nemá. Matkou deklarované školné zahŕňa aj rodičovský príspevok.

11. Matka detí na pojednávaní uviedla, že na jeseň 2020 mali ako rodina vycestovať do Nórska, avšak pár dní pred odchodom sa dozvedela, že byt zakúpený vo Q. je vlastnícky evidovaný na matku otca detí, ktorý uviedol, že to bol kalkul v prípade, že sa rozvedú. Následne otec opustil spoločnú domácnosť, mal mimomanželský pomer. Dosiaľ medzi nimi nie je vykonané majetkové vyrovnanie po rozvoде.

12. Otec detí na pojednávaní uviedol, že s matkou a deťmi celkovo 11 rokov žili v Írsku, pričom všetky financie zabezpečoval v tom čase sám. Nie je pravda, že došlo k zvýšeniu školného detí, čo je možné zistiť aj z internetovej stránky školy, školné je stále na úrovni 80,- Eur plus 40,- Eur. Na kúpu bytu vo Q. boli použité aj prostriedky poskytnuté jeho rodičmi a títo chceli, aby im boli nejakým spôsobom vrátené, preto je napísaný na jeho matku. Deťom prispieva aj nad rámec výživného, zakupuje im darčeky pri príležitosti sviatkov, narodenín, mal. K. nedávno kúpil topánky. S matkou detí komunikujú len e-mailom, z jej strany nie je záujem o komunikáciu so ním, blokuje si jeho telefónne číslo a nemá záujem sa s ním stretávať. V súčasnosti platí úvery v celkovej výške 570,- Eur mesačne, z toho približne 333,- Eur sú spoločné záväzky s matkou detí, pričom jednu spoločnú pôžičku už vyplatil. Zvyšok je jeho ďalší úver. Niektoré výdavky uvádzané matkou boli spočítané nesprávne, resp. boli umelo navýšené. Je pripravený podieľať sa na výdavkoch na logopédiu mal. K.. Nedávno sa mu so súčasnou partnerkou narodilo ďalšie dieťa. Jeho vzdelanie je priemyslovka, pracuje ako technik na odlievaní, u tohto zamestnávateľa robí od roku 2016. Pre zvýšenie svojej kvalifikácie sa zúčastňuje kurzov a školení, ktoré organizuje zamestnávateľ. Má záujem s partnerkou bývať v rodinnom dome, a to aj preto, aby mal. T. a K. v čase, keď budú s ním, mohli mať každá vlastnú izbu a cítili sa príjemnejšie. Nadobudnutie domu financujú spomínanou hypotékou, ktorú zobral. Pozemok v A. kúpili s priateľkou ako investíciu, on poskytol sumu 1.500,- Eur, v konečnom dôsledku z toho môžu mať prospech aj jeho deti. Celkovo vlastní byt v Ž. U. T., s partnerkou pozemok v A., s partnerkou ďalej kúpili pozemok H. F.Í., v časti R. za približne 8.000,- Eur, čo bolo financované z už spomínaného úveru. Predmetom vyporiadania BSM s matkou detí je pozemok v M. a garáž vo Q.. Keď sú deti v jeho starostlivosti, matka im zakázala chodiť do miesta jeho súčasného bydliska, aby sa nestretávali s jeho partnerkou, preto jeho styk s deťmi prebieha v mieste bydliska jeho matky. Každý mesiac si odkladá sumu 200 až 300 Eur ako sporenie. S partnerkou nechodia na nejaké veľké a časté dovolenky, pokiaľ niekde idú, tak autom so psami. Z prenájmu bytu vo Q. nemá žiadny príjem. Počítač, resp. tablet mal slúžiť primárne v rámci dištančného vzdelávania, ktoré v súčasnosti neprebieha, avšak je ochotný sa finančne podieľať na jeho kúpe.

13. Podľa § 121 zákona č. 161/2015 Z.z., Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 78 ods. 1 veta prvá a ods. 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 62 ods. 1, 2, 4 a 5 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 63 ods. 3 zákona o rodine, ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor, a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 77 ods. 1 zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

14. Súd pri rozhodovaní o rozsahu vyživovacej povinnosti zo strany otca vzal do úvahy zákonné hľadiská schopností, možností a majetkových pomerov jednotlivých rodičov, zabezpečovanie osobnej starostlivosti o deti, ako aj odôvodnené potreby maloletých. Výdavky týkajúce sa maloletých súd vyhodnocoval v tých súvislostiach, že výživným pre maloleté dieťa sa má zabezpečovať obstarávanie všetkých jeho životných potrieb, teda nielen hmotných potrieb typu strava, ošatenie, ale má zahŕňať aj výdavky na všestranný telesný a duševný vývoj dieťaťa, čiže náklady na vzdelanie, zmysluplné trávenie voľného času a v neposlednom rade sa prihlada i na zdravotný stav dieťaťa.

15. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že naposledy bola vyživovacia povinnosť k maloletým upravená rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. XP/XX/XXXX zo dňa 24.05.2021, v zmysle ktorého bol otec zaviazaný prispievať na výživu mal. T. sumou 200,- Eur mesačne a mal. K. sumou 150,- Eur mesačne. Výživné bolo teda naposledy stanovené približne jeden rok pred aktuálnym rozhodovaním súdu. Deti v tom čase navštevovali rovnakú súkromnú ZŠ ako v súčasnosti, výška školného bola rovnaká. Matka s deťmi bývali v rovnakom nájomnom byte vo H., kde došlo k zvýšeniu nájomného o 20,- Eur mesačne na súčasných 350,- Eur. Matka pracovala na základnej škole v L., kde dosahovala o niečo vyšší príjem (cca 850,- Eur) ako v súčasnosti, avšak mala zároveň vyššie náklady spojené s dochádzaním do zamestnania. Otec detí v tom čase pracoval u rovnakého zamestnávateľa, dosahoval nižší príjem na úrovni cca 1.650,- Eur, býval vo svojom byte H. Ž. U. T., s ktorým mal výdavky na bývanie, okrem toho splácal spoločné úvery s matkou detí v rovnakej výške ako v súčasnosti (cca 330,- Eur mesačne), tiež ďalší spoločný úver vo výške cca 150,- Eur mesačne, ktorý je v súčasnosti už splatený.

16. Súd konštatuje, že na strane maloletých detí aj ich rodičov došlo od posledného rozhodovania o vyživovacej povinnosti k zmene pomerov. Pri svojom rozhodovaní súd vychádzal z aktuálneho mesačného príjmu matky vo výške cca 800 Eur, ktoré tvorí príjem zo zamestnania (ktorý bol do určitej miery znížený v dôsledku častejších práceneschopností), daňový bonus a rodinné prídavky. Za odôvodnené mesačné výdavky matky súd považoval predovšetkým náklady na bývanie vo výške 350,- Eur, ktoré je v príslušnej časti potrebné považovať aj za odôvodnené potreby maloletých detí, rovnako ako primerané náklady na stravu, ošatenie a hygienu (cca 250,- Eur na domácnosť matky s deťmi), takisto primerané náklady na pohonné hmoty, kde súd zohľadnil, že matka pracuje v blízkosti svojho bydliska, ako aj telekomunikačné náklady.

17. U otca súd vychádzal z mesačného príjmu na úrovni cca 2.100,- Eur, tvoreného mzdou od zamestnávateľa a príjmom z prenájmu bytu. Nebol zistený žiadny iný príjem otca, z ktorého by mohol prispievať na výživné pre svoje deti. Pokiaľ bolo medzi účastníkmi sporné, či dosahuje aj nejaký príjem z prenájmu bytu vo Q., ktorý je vlastnícky evidovaný na jeho matku, súd nepovažoval za nevyhnutné dopĺňať v tomto smere dokazovanie, keďže nebolo tvrdené, že by sa jednalo o nadštandardný byt, s ktorým by potenciálne mohli byť spojené príjmy z nájomného výrazne presahujúce náklady, ktoré je každý mesiac potrebné vynakladať v súvislosti s jeho vlastníctvom a správou, vrátane daňových a odvodových povinností, a čo by v konečnom dôsledku malo viesť k inému rozhodnutiu súdu. Za odôvodnené mesačné výdavky otca súd považoval najmä platenie nákladov na bývanie cca 200,- Eur, takisto primerané náklady na ošatenie, stravu a hygienu, telekomunikačné výdavky. Bolo zistené, že otec sám spláca pôvodne spoločné úvery s matkou detí sumou 330,- Eur mesačne, pričom jeho úverové

zaťaženie sa od posledného rozhodovania o výživnom zvýšilo len mierne, keď namiesto v tom čase splácaného spoločného úveru vo výške cca 150,- Eur mesačne v súčasnosti spláca vlastný úver vo výške 237,- Eur mesačne. Otcovi vznikla narodením dieťaťa dňa 21.08.2022 ďalšia vyživovacia povinnosť.

18. Súd na druhej strane skúmal aj odôvodnené potreby maloletých detí s tým, že na ich strane tiež došlo k zmene pomerov od poslednej úpravy výživného. Deti navštevujú rovnakú súkromnú základnú školu, pričom nebolo zistené, že by došlo k zmene výšky školného, resp. iných nákladov spojených s jej návštevou. Deti sú o niečo staršie a vyspelejšie, tiež sa venujú mimoškolským aktivitám a súd tiež musel prihliadnuť na zvýšenie celkových životných nákladov. Za opodstatnené a v zásade nevyhnutné výdavky detí je potrebné počítvať náklady na stravu, oblečenie, obuv, hygienické potreby, tiež výdavky súvisiace so školou, príp. doučovaním, kde bolo preukázané školné vo výške 80,- a 40,- Eur mesačne, k čomu je potrebné pripočítať aj rodičovský príspevok, resp. triedny fond, náklady na školský klub a stravu, u ktorej sa rodičia nezhodli, z akého dôvodu si deti delia jednu stravnú jednotku. Nebolo zistené, že by deti mali výraznejšie zdravotné problémy, vyžadujúce si častú návštevu lekárov, u mal. K. je vykonávaná logopedická intervencia s nákladmi 15,- Eur mesačne. Za odôvodnené výdavky detí je potrebné považovať aj náklady na voľnočasové aktivity, ktoré prispievajú k ich rozvoju, príp. u nich zvyšujú pocit šťastia a pohody, pričom z tohto hľadiska nie je rozhodujúce, či sú v podobe jazdy na koni, prípadne iných aktivít.

19. Súd prihliadol aj na zákonné kritérium pri určení výšky výživného v podobe miery starostlivosti jednotlivých rodičov o dieťa, keď v tomto smere mal súd preukázané, že o deti sa v rozhodujúcej miere stará matka, avšak deti sa stretávajú aj s otcom, počas čoho tiež vynakladá určité výdavky spojené s vytvorením programu pri spoločnom trávení voľného času či sporadickej kúpe napr. oblečenia a obuvi pre deti. S prihliadnutím na všetky uvedené skutočnosti súd zaviazal otca prispievať na výživu mal. T. zvýšeným výživným vo výške 280,- Eur mesačne a na výživu mal. K. E. 230,- Eur mesačne, t.j. spolu 510,- Eur mesačne. Súd vzal do úvahy, že otec dosahuje vyšší príjem ako matka detí, pričom rovnako ako matka má aj určité odôvodnené a nevyhnutné výdavky. Nie je možné opomenúť, že výživné na maloleté dieťa slúži na uspokojovanie jeho odôvodnených potrieb a jeho účelom nie je súčasne v plnej, resp. rozhodujúcej miere nahrádzať príjem rodiča, ktorý sa o dieťa osobne stará. U oboch rodičov je zároveň potrebné prihliadnuť aj na potencialitu ich príjmov so zohľadnením ich veku, zdravotného stavu, schopností, stupňa dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, praxe, jazykových znalostí, dopytu na trhu práce. Súd má za to, že takto stanovené výživné spĺňa aj zákonné kritérium práva detí podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. V tomto smere nebolo preukázané, že by otec detí bral na seba neprimerané majetkové riziká alebo mal by neprimerané výdavky, resp. životný štýl vo vzťahu k výške jeho príjmu a že by tieto okolnosti mali byť v rozpore so záujmami maloletých detí, resp. na ich úkor. Zo zákonom stanovených kritérií pre určenie výšky vyživovacej povinnosti nemožno vyvodiť, že by povinný rodič, ktorý aj má nadpriemerný príjem, mal mať nárok len na určitú konkrétnu hranicu, resp. úroveň svojich vlastných výdavkov a akékoľvek príjmy nad takto stanovenú hranicu by automaticky mal platiť ako výživné na svoje deti. Deti síce majú právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, rovnako dôležitým je však aj kritérium ich odôvodnených potrieb. V prejednávanej veci nebolo zistené, že by maloleté deti žili v nedostatku, resp. v neprimerane skromných až ťaživých životných podmienkach, ktoré by boli v ostrom kontraste so životnými podmienkami ich otca. Súd opätovne zdôrazňuje, že na výchove a starostlivosti o deti sa podieľa aj samotný otec, keďže ho navštevujú, trávia spolu čas, uskutočňujú spoločné aktivity a rozvíjajú vzájomný vzťah, čo je tiež potrebné považovať za prejav podieľania sa na životnej úrovni otca a je nepochybne v záujme detí, aby sa na pomoc a podporu otca mohli spoľahnúť aj v ďalších fázach svojho života. Zo zákona nemožno vyvodiť, že by povinnému rodičovi po úhrade nevyhnutných výdavkov a výživného na deti bez ohľadu na výšku jeho príjmov nemal vznikáť žiadny majetkový prebytok, ktorý by mohol využiť na vlastné aktivity, sporenie, prípadne na investovanie za účelom ďalšieho potenciálneho zvýšenia svojej životnej úrovne v budúcnosti. Je to naopak aj v súlade so záujmom detí, pretože pokiaľ otec svojou snahou vykonáva kroky k zvyšovaniu svojho príjmu a majetkových pomerov, napr. aj kúpou nehnuteľnosti, ktorej hodnota môže rásť, v konečnom dôsledku budú toto zvyšovanie životnej úrovne môcť zdieľať aj deti. Súd tiež vzal do úvahy, že otcovi aktuálne vznikla ďalšia vyživovacia povinnosť k novonarodenému dieťaťu, ako aj vek detí, keď je možné očakávať, že v súvislosti s ich ďalším vývojom a prípravou na budúce povolanie budú výdavky postupne narastať. Mal. T. má na jeseň 2023 nastúpiť na strednú školu a mal. K. na druhý stupeň základnej školy, je preto namieste predpokladať ďalšie zvyšovanie výdavkov na ich odôvodnené potreby, čo je tiež potrebné vziať do úvahy aj pri aktuálnom stanovení výšky výživného.

20. Súd teda zastáva názor, že prispievanie na výživu maloletých detí v určenej výške spolu 510,- Eur mesačne je v schopnostiach a možnostiach otca a zodpovedá zákonným kritériám, z ktorých možno vyvodit' primeraný podiel otca na finančnom zabezpečovaní odôvodnených potrieb maloletých so zohľadnením osobných a majetkových pomerov matky a odôvodnených potrieb detí. V prevyšujúcej časti súd návrh matky ohľadom vyživovacej povinnosti otca zamietol. Súd tiež nepovažoval za opodstatnené s prihliadnutím na celkové pomery otca a jeho odôvodnené výdavky, vrátane ďalšej vyživovacej povinnosti, v súčasnosti osobitne stanoviť výživné od otca určené na tvorbu úspor maloletých detí.

21. Súd nepovažoval za opodstatnené ďalšie doplnenie dokazovania v podobe kompletných výpisov z účtov otca za obdobie od rozvodu manželstva, výpisov z účtu jeho partnerky, resp. výsluch predávajúceho za účelom zistenia hodnoty pozemku v A., ktorý otec s partnerkou kúpili v auguste 2021. Z predloženej zmluvy vyplynulo, že kúpna cena pozemku bola 3.000,- Eur (z ktorej otec platil 1.500,- Eur) a pokiaľ by aj trhovú hodnotu pozemku bola vyššia, nedochádza tým k zvýšeniu pravidelného príjmu otca, z ktorého by mohol prispievať na výživu detí, pričom ho nemožno nútiť obratom predať nadobudnutú nehnuteľnosť len za účelom získania hotovosti. Ako už bolo uvedené, možno naopak považovať za súladné so záujmom detí, pokiaľ otec vykonáva kroky smerujúce k zvyšovaniu svojej majetkovej úrovne, na ktorej sa budú môcť podieľať aj jeho deti. V konečnom dôsledku teda ďalšie navrhnuté dokazovanie nebolo spôsobilé privediť zásadne odlišné závery ohľadom celkovej príjmovej a majetkovej situácie otca detí, ktoré by mali viesť k inému rozhodnutiu o výške výživného.

22. Súd v súlade s § 77 ods. 1 zákona o rodine zaviazal otca prispievať zvýšeným výživným od podania návrhu na začatie konania, t.j. od 18.07.2022, keď nezistil dostatočné dôvody hodné osobitného zreteľa, aby aplikoval zákonnú výnimku a rozhodol o zvýšení výživného aj za ďalšie obdobie späť od podania návrhu. Takýmito dôvodmi nemôže byť samotné postupné zvýšenie výdavkov matky a nákladov na deti, keďže neboli zistené žiadne okolnosti, ktoré by jej objektívne bránili domáhať sa zvýšenia výživného skôr, pokiaľ mala za to, že došlo k relevantnej zmene pomerov. V čase vyhlásenia rozsudku už bolo splatné výživné za mesiac september 2022. Splatné výživné za obdobie od 18.07.2022 do 30.09.2022 predstavuje rozdiel medzi zvýšeným výživným a doteraz určeným výživným zo strany otca v celkovej sume 392,- Eur (196,- Eur na každé z detí, keďže u každého došlo k zvýšeniu doterajšieho výživného o rovnakú sumu 80,- Eur). Túto dlžnú sumu súd umožnil otcovi splácať v pravidelných splátkach spolu s bežným výživným po 50,- Eur mesačne pod hrozbou straty výhody splátok.

23. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak, nakoľko v priebehu konania súd nezistil také okolnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 362 ods. 1 veta prvá zákona č. 160/2015 Z.z., Civilný sporový poriadok).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 63 CMP),
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov. Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému alebo o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. CMP.